

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Teorie a politika pracovního trhu

Kombinované studium

Jaro 2013

Účinky opatření aktivní politiky TP

- Opatření APZ
- Faktory ovlivňující účinky opatření APZ
- Co posuzujeme:
 - makroefekty
 - cílenost
 - efekty pro klienty, požadavky trhu
 - implikace pro politiku
- Hrubé vs. čisté účinky opatření APZ
- Zjišťování čistých účinků opatření APZ
 - metoda fixních účinků
 - experimentální metody
- Zjišťování ekonomické efektivity opatření APZ

Typy opatření APZ

- Job-matching, poradenství
- Rekvalifikace, profesní příprava atd.
 - strukturální přizpůsobení (kvalif., reg.)
 - zaměstnatelnost (mobilita, dovednosti, zkušenosti, motivace, orientace a sebeprezentace, sociální kapitál)
- Tvorba míst – přerozdělení míst

Faktory ovlivňující efekty

- Situace na trhu práce
- Charakteristiky opatření APZ
 - 1 rozsah opatření
 - 2 cílenost
 - 3 vhodnost (potřeby, struktura)
 - 4 kvalita (obsah, délka, intenzita, výše podpor...)
- Individuální charakteristiky účastníků

Makroefekty (Calmfors)

- 1 Lock-in efekt -
- 2 treatment efekt (zaměstnatelnost)
- 3 participace na trhu práce
- 4 konkurence pro insidery
- 5 mrtvá váha, substituce, vytlačení –
- 6 produktivita
- 7 tlak na nezaměstnané, test ochoty
- 8 daňový efekt
- 9 náhrada dávek + aktivace

Cílenost (a problémy)

- Legislativní bariéry (výjimka, vyloučení z pomoci)
- Creaming:
 - 1 prevence a efektivnost x léčba
 - 2 self- selection (motivace)
 - 3 etický problém
 - 4 důvěryhodnost - zaměstnavatelé
- Substituce uvnitř skupiny (rozsah)
- Problém definice cílové skupiny

Index cílenosti

Podíl specifické skupiny v programu na celkovém počtu osob v programu

Podíl nezaměstnané specifické skupiny na celkovém počtu nezaměstnaných

Index cílenosti rekvalifikací na skupinu žen

Podíl rekvalifikovaných žen na celkovém počtu rekvalifikovaných

Podíl nezaměstnaných žen na celkovém počtu nezaměstnaných

Výsledek = > 1 programy cílené na specifické skupiny

Výsledek < 1 programy špatně cílené na specifické skupiny

Efekty pro klienty, požadavky trhu

- Potřeby klientů:
 - 1 komplexní, individualizovaná pomoc
 - 2 podpora sebedůvěry, psychické náklady
 - 3 ekonomické náklady
 - 4 potřeba příjmu, ne výcviku
- Potřeby trhu:
 - 1 poptávka po práci – otevřený trh práce
 - 2 jiné možnosti ? tranzitivní trhy práce, sociální ekonomika, zásobníky práce, aktivační opatření
 - ? Slepé uličky ? Kolotočový efekt

Implikace pro politiku

- Design opatření
- Cílenost (+ aditivnost)
- Management (new governance: decentralizace, individualizace, outsourcing, koordinace pomocí operacionalizovaných cílů s jinými politikami)
- Hodnocení (ne jednoduchá kritéria)

Hrubé a čisté efekty

- Hrubý efekt – (mrtvá váha, substituce, vytlačení) = čistý efekt v zaměstnanosti
- ‚vedlejší efekty‘ a zaměstnatelnost
- Zjišťování čistých efektů – post-program status, problém komparace

1 statistický model (fixed-effect)

$Z_i = C + B_i \times X_i$ (B - regresní koef, X - proměnné vč výcviku)

Metoda stálých efektů (fixed-effect method)

$$Z_i = C + \overset{\text{věk}}{b_1 x_1} + \overset{\text{pohlaví}}{b_2 x_2} + \overset{\text{vzdělání}}{b_3 x_3} + \overset{\text{účast v programu}}{b_4 x_4} + \dots b_i x_i$$

$$Z_i = 0,2 + 0,3 + 0,4 + 0,1$$

Experimentální metody

	Podíl umístěných		
Skupiny (programy)	Exp skup (Au)	Kontr skup (Bu)	Efekt (v %) (Au-Bu/Bu)
A	60%	50%	20%
B	40%	10%	300%
C	80%	60%	33%

Experimentální metody

Čistý efekt opatření: $(A_u - B_u) / B_u * 100$

Program A: $(60 - 50) / 50 = 10 / 50 * 100 = 0,2 * 100 = 20\%$

Program B: $(40 - 10) / 10 = 30 / 10 * 100 = 3 * 100 = \underline{\underline{300\%}}$

Program C: $(80 - 60) / 60 = 20 / 60 * 100 = 0,33 * 100 = 33\%$

Cost-benefit analysis

Schema:

Náklady na opatření

minus

Úspory výdajů – dávky v nezaměstnanosti,
sociální dávky, platba na zdravotní pojištění

+

Příjmy – daň z příjmu a sociální pojištění placené
zaměstnancem a zaměstnavatelem

Model cost-benefit analýzy pro SUPM

		Kč	Kč
Náklady na realizaci SUPM (N)	Výše mzdové dotace, kterou poskytuje zaměstnavateli stát, resp. UP za 6 měsíců	7.500,-	45.000,-
	Celkem za 6 měsíců	7.500,- * 6	
Úspory výdajů za nezaměstnaného (U)	Dávky v nezaměstnanosti za 6 měsíců	5.000,- * 6 = 30.000	33.600,-
	Zdravotní pojištění, které za nezaměstnaného hradí stát za 6 měsíců (průměrně 600,- Kč)	600,- * 6 = 3.600,-	
	Celkem za 6 měsíců	33.600,-	
Příjmy, které zaměstnáním uchazeče získáme (P)	Daň (15%), kterou z příjmů (13.500,- Kč) zaplatí za 6 měsíců	2.025,- * 6 = 12.150,-	50.550,-
	Pojištění (47,5%), které ze mzdy (13.500,- Kč) odvádí zaměstnanec i zaměstnavatel za 6 měsíců	6.400,- * 6 = 38.400,-	
	Celkem za 6 měsíců	37.500	
Rozdíl N – (U + P)	45.000 – (33.600 + 50.550) = 45.000 – 84.150		-39.150,-